

STANDARDI I SMJERNICE ZA OSIGURAVANJE KVALITETE u EHEA

Dr. sc. Vesna Dodiković-Jurković
Split, lipanj 2015. godine

agencija za znanost i visoko obrazovanje

ENQA

eqar

- Kvaliteta u visokom obrazovanju
- ESG – I. dio

TRENDOVI U VO

- Povećani interes i zahtjevi za VO
- Demografske promjene
- Od tradicionalnog VO → online, MOOCs, LLL
- Internacionalizacija
- Mobilnost nastavnika/znanstvenika
- Ishodi učenja
- RPL

PORAST BROJA UPISANIH STUDENATA

2000.: 97 000 000

2012.: 196 100 000

2030.: 412 000 000 (predviđanja)

- Nedostatni izvori javnog financiranja
- Povećanje školarina

Europa:

- Smanjenje financiranja: Velika Britanija, Irska, Španjolska, Nizozemska, Mađarska, Grčka
- Povećanje: Švedska, Norveška, Njemačka
- Povećanje broja upisanih studenata: svagdje osim u Mađarskoj
- SAD, Azija: rast školarina

SKEPTICIZAM

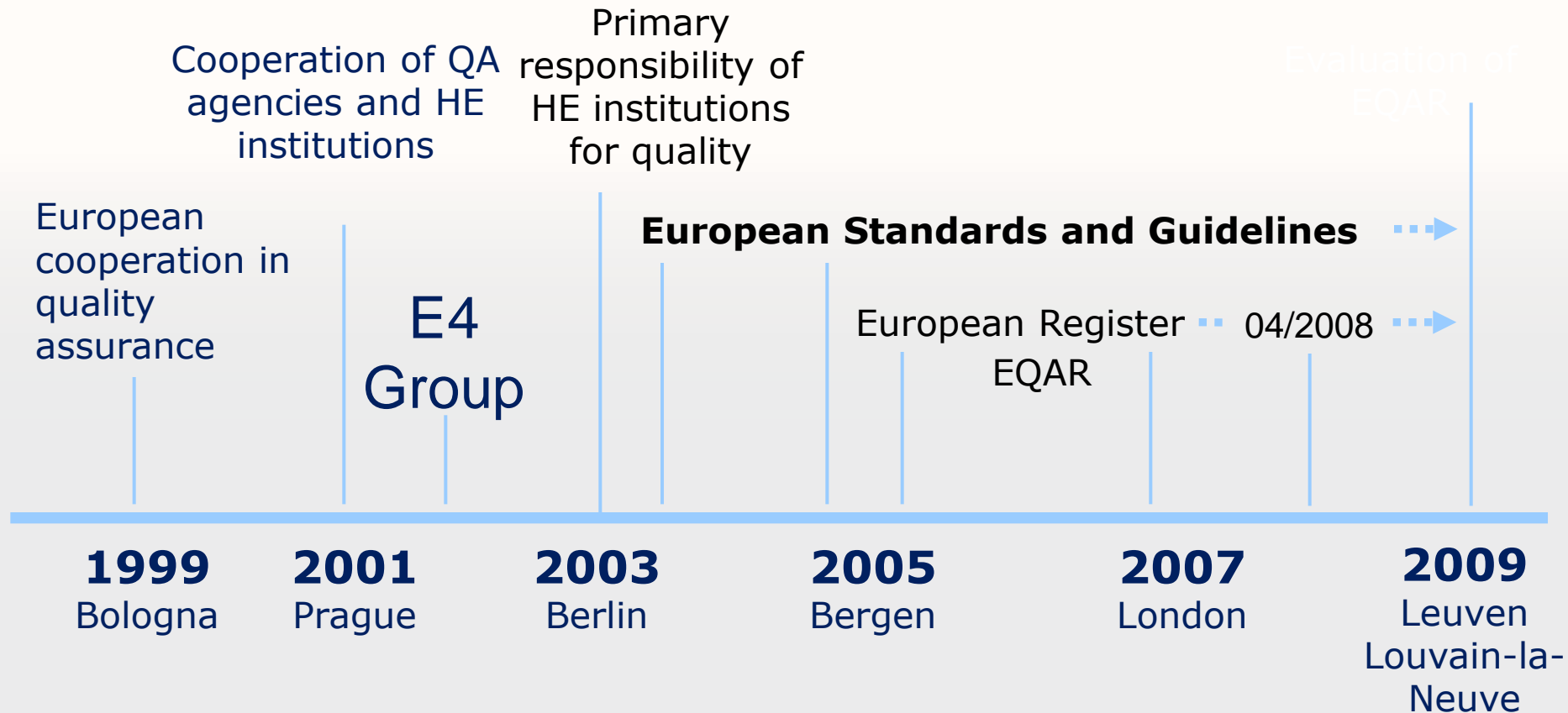

- “More and money is being spent on higher education. Too little is known about whether it is worth it.”
- “Students...are not buying education....They are buying degrees....”

The Economist, 3/28/15

Kvaliteta i Bolonjski proces

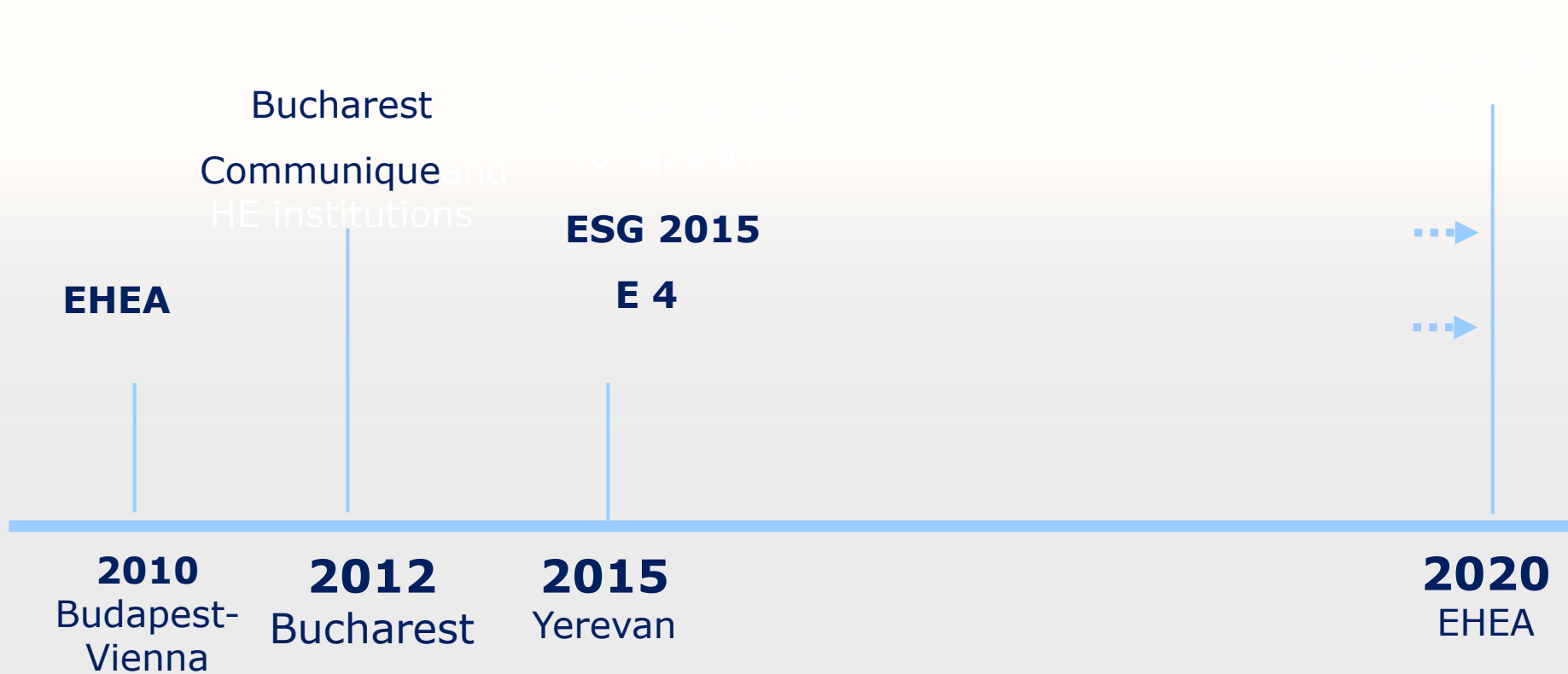

1998 Reco. 98-561-CE

2006 Reco. 2006-143-CE

Source : Colin Tüeck, E4, B. Curvale

Kvaliteta i EHEA

- **Čini zajednički okvir** sustava osiguravanja kvalitete poučavanja i učenja na europskoj, nacionalnoj i institucionalnoj razini
- **Omogućuje osiguravanje i poboljšavanje kvalitete** visokog obrazovanja u EHEA-i
- **Potiče međusobno povjerenje**, time olakšavajući priznavanje i mobilnost unutar i preko nacionalnih granica
- **Pruža informacije o osiguravanju kvalitete** u EHEA-i.

OSNOVNA NAČELA

- **Visoka učilišta su primarno odgovorna** za kvalitetu vlastitog rada i njezino osiguravanje
- Osiguravanje kvalitete je osjetljivo na **raznolikost** visokoobrazovnih sustava, visokih učilišta, programa i studenata
- Osiguravanje kvalitete **potiče razvoj kulture kvalitete**
- Osiguravanje kvalitete uzima u obzir potrebe i očekivanja studenata, **svih** drugih **dionika** i društva.

E4 – odgovornost i suradnja

EURASHE 24TH ANNUAL CONFERENCE QUALIFICATIONS FOR THE LABOUR MARKET

15-16 MAY 2014
YEREVAN (ARMENIA)

The 24th Annual Conference of EURASHE will be held on Thursday 15 and Friday 16 May 2014 in Yerevan (Armenia). It will be preceded by EURASHE internal events, including its 2014 General Assembly on 14 May.

Main Conference Theme: **QUALIFICATIONS FOR THE LABOUR MARKET.**

More information at www.eurashe.eu/yerevan

The conference is organised by EURASHE and is hosted by the Yerevan State University (YSU), the Yerevan State University of Architecture and Construction (YSUAC), and with the support of the Ministry of Education and Science of the Republic of Armenia and the Rectors' Council of Armenian State Higher Educational Institutions.

E 4
ESG

1

Izraditi općenite standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete

2

Načine kojima se osigurava odgovarajući sustav vrednovanja „peer evaluation”

ESG I. dio

1 Unutarnje osiguravanje kvalitete

ESG II. dio

2 Vanjsko osiguravanje kvalitete

ESG III. dio

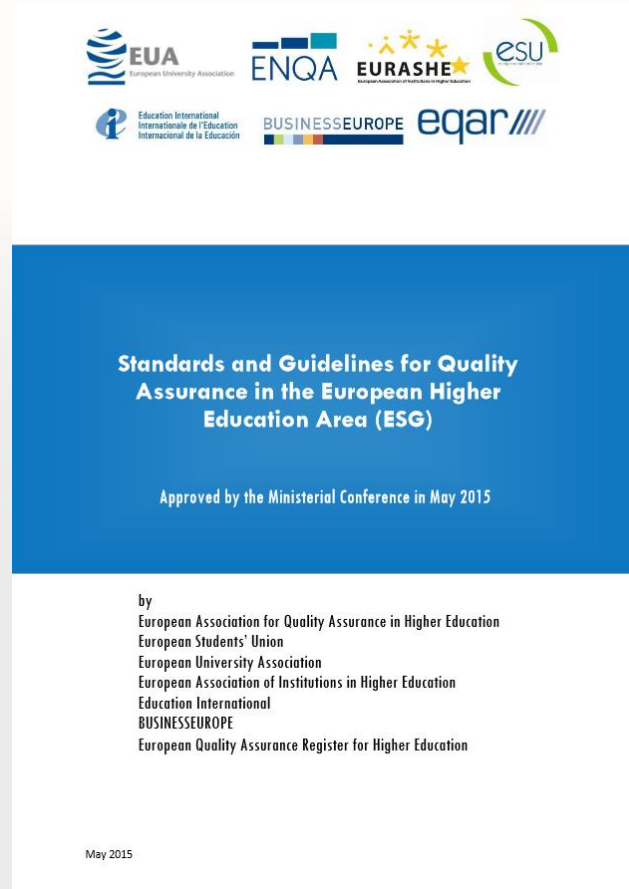
3 Agencije za osiguravanje kvalitete

http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/05/ESG_endorsed-with-changed-foreword.pdf

ESG I. dio Unutarnje osiguravanje kvalitete na VU

- 1.1 Politika osiguravanja kvalitete
- 1.2 Izrada i odobravanje programa
- 1.3 Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenata
- 1.4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
- 1.5 Nastavno osoblje
- 1.6 Resursi za učenje i podrška studentima
- 1.7 Upravljanje informacijama
- 1.8 Informiranje javnosti
- 1.9 Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa
- 1.10 Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete

2005 ESG

1.1 Policy and procedures for quality assurance

1.2. Approval, monitoring and periodic review of programmes and awards

1.3 Assessment of students

1.4 Quality assurance of teaching staff

1.5 Learning resources and student support

1.6 Information systems

1.7 Public information

New ESG

1.1 Policy for quality assurance

1.2 Design and approval of programmes

1.3 Student-centered learning, teaching and assessment

1.4 Student admission, progression, recognition and certification

1.5 Teaching staff

1.6 Learning resources and student support

1.7 Information management

1.8 Public information

1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes

1.10 Cyclical external quality assurance

Glavne izmjene u prvom dijelu - VU

- 1.2: Standard 1.2 podijeljen u dva nova 1.2 i 1.9. Razvoj programa je spomenut puno izravnije, poveznica s IU, nacionalnim QF i QA-EHEA.
- 1.3: Novo - naglasak na poučavanje usmjereno na studenta. Poučavanje i učenje u središtu interesa.
- 1.4: Pristup obrazovanju, upisne politike, napredak studenata i završavanje studija jasnije naglašeni. Cjelokupni standard se više referira na IU.
- 1.6: Naglašena raznolikost studentske populacije
- 1.10: Iz prijašnjeg 2.7 premješteno u ovaj standard.

ESG – II. dio

2005 ESG

- 2.1 Use of internal quality assurance procedures
- 2.2 Development of external quality assurance processes
- 2.3 Criteria for decisions
- 2.4 Processes for purpose
- 2.5 Reporting
- 2.6 Follow-up procedures
- 2.7 Periodic reviews
- 2.8 System-wide analyses

New ESG

- 2.1 Consideration of internal QA
- 2.2 Designing methodologies fit for purpose
- 2.3 Implementing processes
- 2.4 Peer-review experts
- 2.5 Criteria for outcomes
- 2.6 Reporting
- 2.7 Complains and appeals

2005 ESG

- 3.1 Use of external quality assurance procedures for higher education
- 3.2 Official status
- 3.3 Activities
- 3.4 Resources
- 3.5 Mission statement
- 3.6 Independence
- 3.7 External quality assurance criteria and processes used by the agencies
- 3.8 Accountability procedures

New ESG

- 3.1 Activities, policy and processes for QA
- 3.2 Official status
- 3.3 Independence
- 3.4 Thematic analysis
- 3.5 Resources
- 3.6 Internal QA and professional conduct
- 3.7 Cyclical external review of agencies

1.1. Politika osiguravanja kvalitete

- Visoka učilišta bi trebala imati **politiku** QA koja je javno dostupna, dio strateškog upravljanja
- Strukture i procesi za provedbu na svim razinama - koherentni sustav (unutarnji i vanjski dionici)
- Trajno poboljšavanje
- VU bi se izričito trebala posvetiti **razvijanju kulture kvalitete** koja se temelji na preuzimanju odgovornosti za kvalitetu
- Akademski integritet i slobode, sprečavanje neetičnog postupanja, netolerancije, diskriminacije studenata ili zaposlenika.

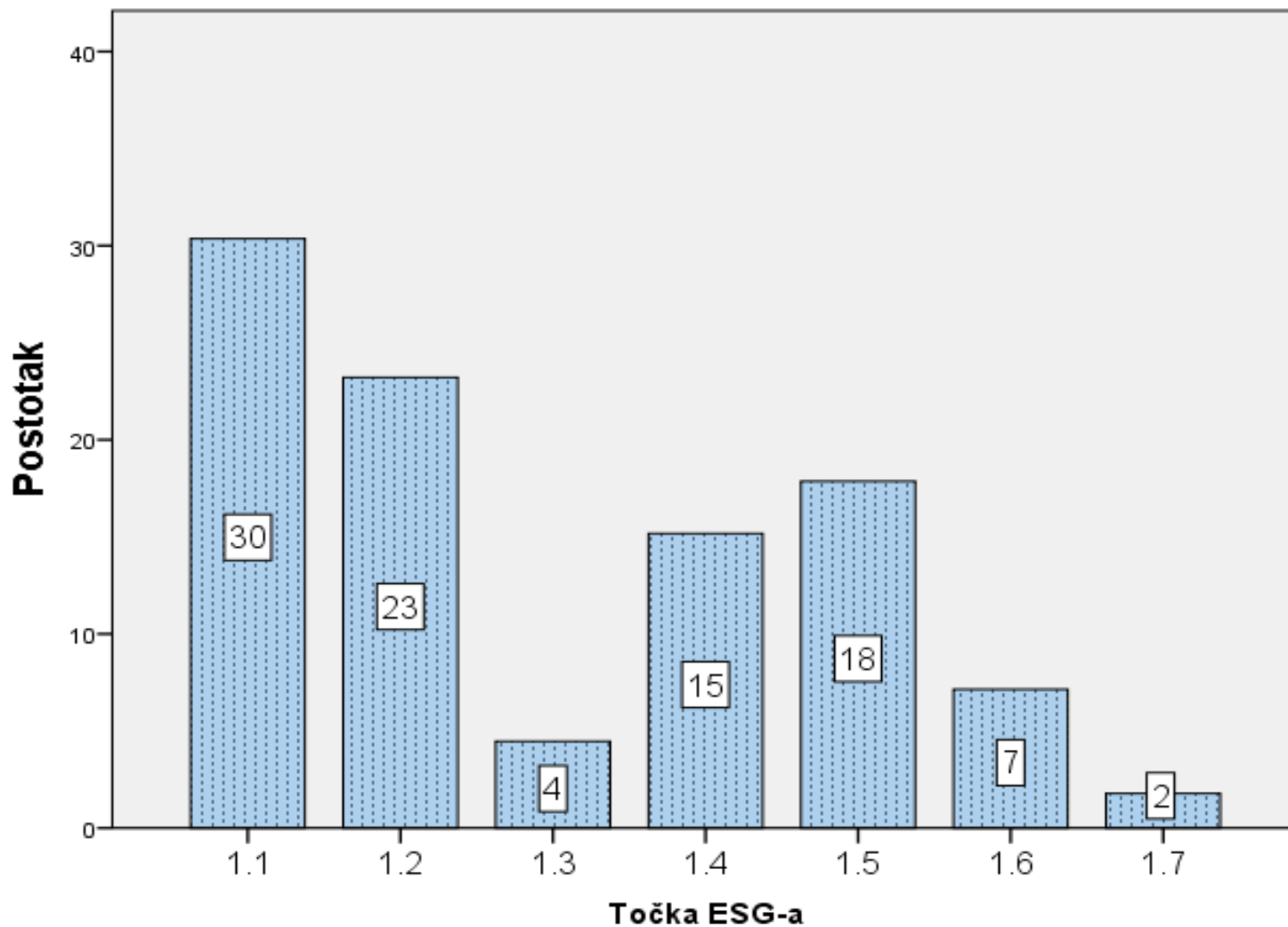
Kvaliteta i unapređenje kvalitete ne bi trebali
biti privilegija pojedinaca!

AZVO QA upitnik 2013. - Realizacija kojeg ESG-a standarda Vam predstavlja najveći izazov?

N=112

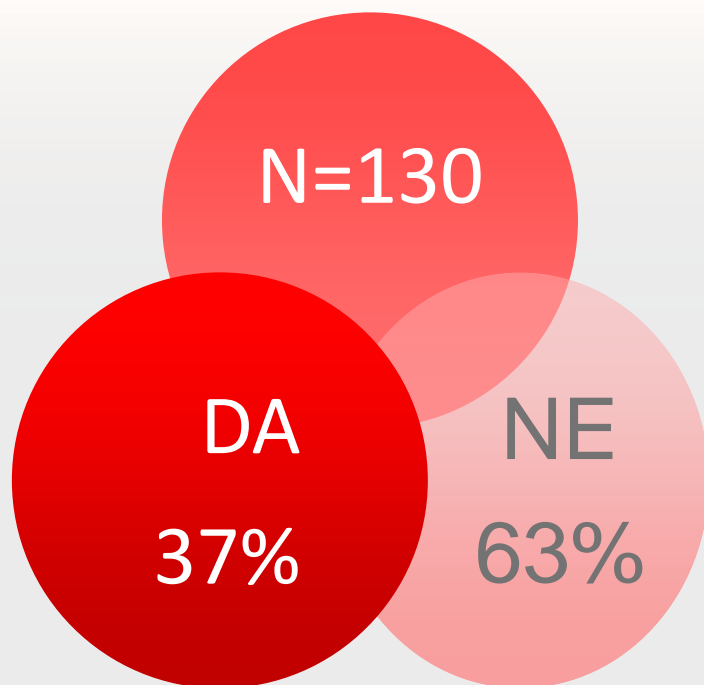

- Politika – javno objavljena, VU odlučuje kako će ju provoditi, pratiti i revidirati
- Strateški ciljevi; odgovornost – jasno definirani, transparentni
- Pokazatelji kvalitete → povratne informacije
- Sustav evaluiranja postignuća, ishoda → Mjere za poboljšanja, nagrađivanje

- Zakonska **obaveza** ustrojiti SOK
- **Koncept**: Struktura-odnos s ostalim tijelima
VU-uključenost dionika (**svrsishodnost**)
- Dokumenti sustava-formalne i neformalne
procedure-procesi-baze podataka-**informacije**
- Učinkovitost sustava/modela
- Povjerenje
- **Unapređenja** → razvoj → **dio EHEA**

Postoji li usvojeno izvješće o unutarnjoj prosudbi provedenoj u skladu s ESG standardima?

1.2. Izrada i odobravanje programa

VU bi trebala imati postupke za

- Izradu (studenti i drugi dionici)
- Formalno odobravanje svojih programa (ciljevi i predviđeni ishodi učenja, vanjska ekspertiza) – obrazovna misija VU
- Kvalifikacije – povezati s razinom nacionalnog KO i KO EHEA
- Neometano napredovanje studenata kroz studij, stručna praksa.

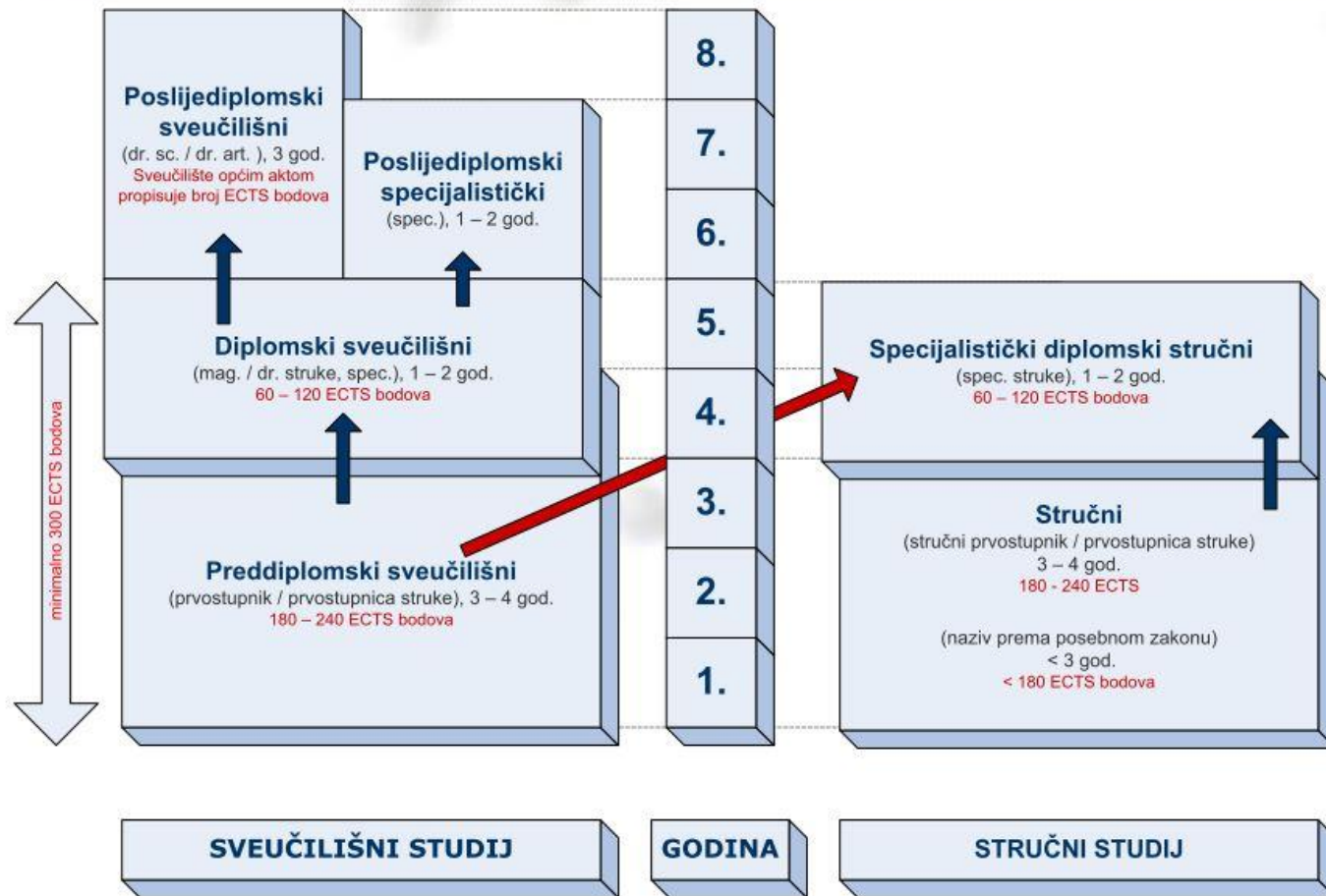
Zakonski okvir, HKO, zapošljivost studenata, upisna politika, prohodnost studija, mobilnost.

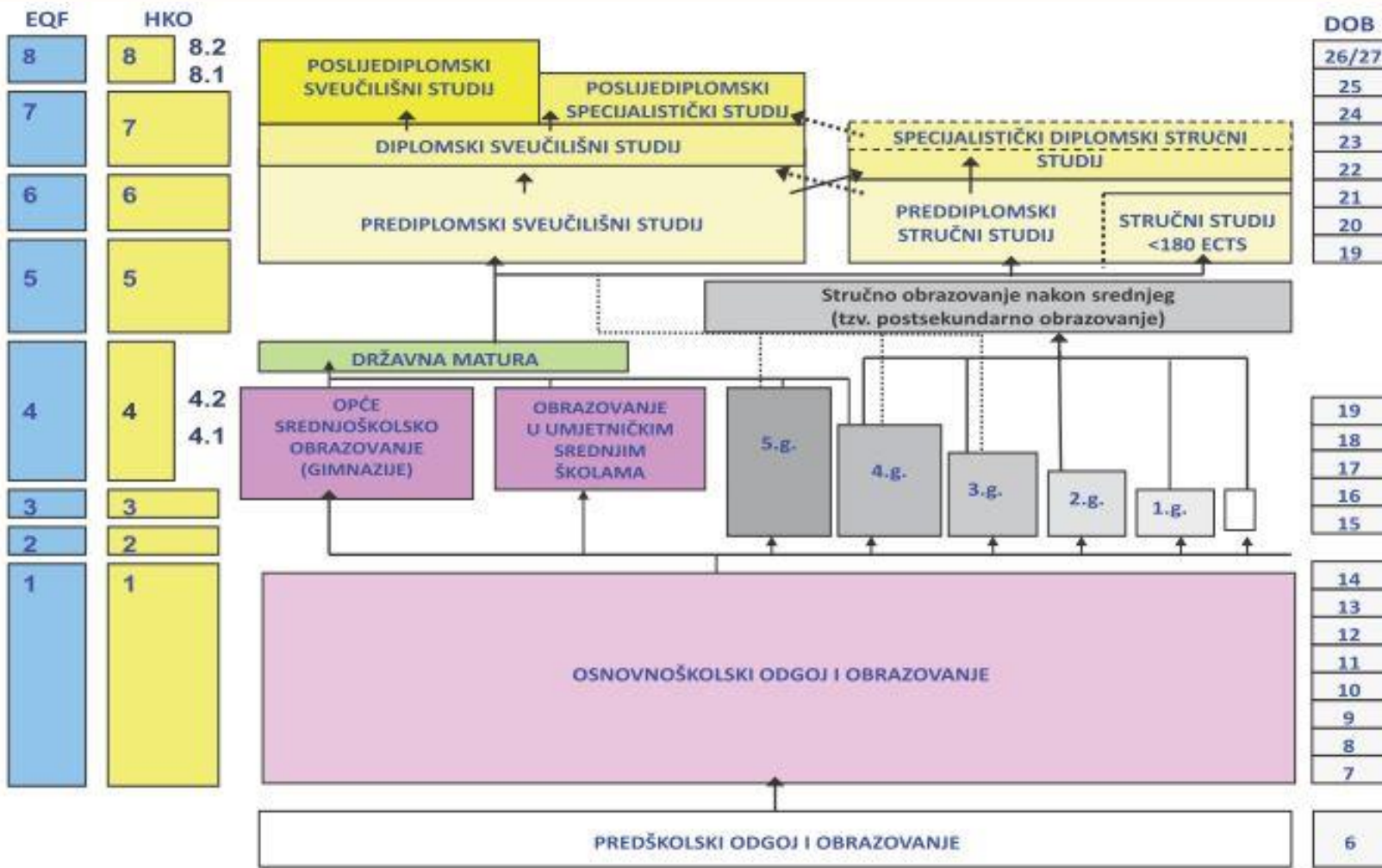

Shema studija

ministarstvo znanosti obrazovanja i športa

1.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

VU moraju osigurati da se programi izvode na način da:

- Studenti aktivno sudjeluju u procesu učenja (motivacija, samorefleksija, angažman, autonomija)
- Fleksibilno korištenje pedagoških metoda, različiti načini izvođenja nastave
- Vrednovanje odražava takav pristup
- Međusobno poštivanje nastavnika i studenta
- Odgovarajući postupci rješavanja studentskih žalbi.

Pravilnici o studiranju, ocjenjivanju - implementacija

1.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

QA:

- Kriteriji i metode vrednovanja i ocjenjivanja unaprijed javno objavljeni (više ispitivača)
- Dosljedno provođenje vrednovanja
- Povratne informacije o ostvarenim IU i savjeti za proces učenja
- Formalno definiran žalbeni postupak

1.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

- Unaprijed utvrđeni kriteriji, objavljeni propisi
- Dosljedno i transparentno provođenje
- Procene i alate za prikupljanje, praćenje i djelovanje na temelju informacija o napredovanju studenata
- Pravedno priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, priznavanje neformalnog i informalnog učenja
- Završetak studija - dokumentacija koja pojašnjava stečenu kvalifikaciju

1.5. Nastavno osoblje

- Kompetentnost nastavnog osoblja (važnost nastavnog rada)
- Pravedni, transparentni procesi zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika
  - prilike za profesionalni razvoj
  - potiču se inovacije u nastavnim metodama
  - korištenje novih tehnologija
  - potiče se znanstveni rad.

(Plan razvoja ljudskih resursa/nastavni kadar, izbor u znanstveno-nastavna zvanja ili izbor u nastavna zvanja, interni mehanizmi: ankete studenata, peer review, samovrednovanja, nagrađivanje)

1.6. Resursi za učenje i podrška studentima

VU trebaju osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.

- Fizički
- Ljudski (tutori, mentori, savjetnici, pomoćne službe – mogućnost razvoja vlastitih kompetencija)
- Studenti upoznati s uslugama koje su im na raspolaganju

1.7. Upravljanje informacijama

VU bi trebala osigurati **prikupljanje, analiziranje i korištenje** relevantnih informacija radi **učinkovitog upravljanja** studijskim programima i drugim aktivnostima.

Pouzdani podaci – utemeljene odluke (planiranje)

- ključni pokazatelji uspjeha
- profil studentske populacije
- napredovanje studenata, uspješnost i stopa odustajanja od studija
- zadovoljstvo studenata studijskim programima
- resursi za učenje i podrška dostupni studentima
- podaci o zapošljavanju i karijerama završenih studenata.

Transparentnost, Baze podataka

1.8. Informiranje javnosti

VU bi trebala redovno objavljivati

- jasne
- točne
- objektivne
- važeće
- lako dostupne

informacije o radu i programima koje izvode.

(....stope prolaznosti i prilike za učenje na raspolaganju,
informacije o zapošljavanju završenih studenata)

Mrežne stranice

1.9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

- Pratiti i revidirati programe (studenti, drugi dionici)
- Kontinuirano poboljšavanje (obavijestiti sve dionike na koje se odnose), primjereno izvođenje

Vrednovanje:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini, čime se osigurava suvremenost programa
- izmijenjenih potreba društva
- opterećenosti, napredovanja, prolaznosti i završnosti studenata
- djelotvornosti postupaka vrednovanja studenata
- očekivanja, potreba i zadovoljstva studenata u vezi programa okruženja za učenje i pomoćnih službi te njihove svrsishodnosti za program.

1.10. Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete

- VU moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-jem.
  - Zakonski okvir
  - Potvrditi djelotvornost unutarnjeg QA
  - Katalizator promjena
  - Nove perspektive
  - Osiguravanje kvalitete je trajan proces
  - Napredak postignut od posljednjeg takvog procesa.

Tipologija pristupa osiguravanju kvalitete

Aktivnost	Pitanje	Naglasak	Ishodi
Akreditacija	Jeste li dovoljno dobri da bismo vas odobrili?	Ukupno poslovanje (misija, resursi, procesi)	Odluka: Da/Ne Zadovoljava/Ne zadovoljava
Ocjenjivanje (Vrednovanje)	Koliko su dobri vaši outputi?	Outputi	Ocjena (uključujući Zadovoljava/Ne zadovoljava)
Neovisna prosudba (Pregled/audit)	Postižete li svoje ciljeve? Jesu li vaši procesi efikasni?	Procesi	Opis, kvalitativno

OECD Thematic Review of Tertiary Education

http://www.oecd.org/document/52/0,3343,en_2649_39263238_40113908_1_1_1_1,00.html

Zahvaljujem na pozornosti!
kvaliteta@azvo.hr

